

รายงานการวิจัยในชั้นเรียน

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาไทย เรื่อง ประโยคในภาษาไทย โดยใช้
กระบวนการสร้างความคิดรวบยอดเสริมด้วยแบบฝึกทักษะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

นางสุภาวดี ธาตุคำภู
ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

โรงเรียนสตรีศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด
กระทรวงศึกษาธิการ

รายงานการวิจัยในชั้นเรียน

ชื่อวิจัย การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาไทย เรื่อง ประโยคในภาษาไทย โดยใช้
กระบวนการสร้างความคิดรวบยอดเสริมด้วยแบบฝึกทักษะของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 3

ชื่อผู้วิจัย นางสุภาวดี ชาติคำภู

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

วิชาที่เลือกทำวิจัย วิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท23102 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567

บทคัดย่อ

งานวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้และเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน วิชาภาษาไทย เรื่อง ประโยคในภาษาไทยโดยใช้กระบวนการสร้างความคิดรวบยอดเสริมด้วยแบบฝึกทักษะ ดำเนินการวิจัยโดยใช้แบบแผนในการวิจัยแบบทดลองกลุ่มเดียวมีการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/2 โรงเรียนสตรีศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 40 คน

ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ วิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง ประโยคในภาษาไทย โดยใช้กระบวนการสร้างความคิดรวบยอดเสริมด้วยแบบฝึกทักษะ มีประสิทธิภาพเท่ากับ 64.50/82.50 ซึ่งมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน คิดเป็นร้อยละ 45.37 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนคิดเป็น ร้อยละ 83.50 ซึ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนร้อยละ 38.13

บทที่1 บทนำ

1.1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาไทยเป็นภาษาเอกลักษณ์ของชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้ประกอบกิจกรรมการงาน และดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข เป็นเครื่องแสวงหาความรู้ ประสบการณ์,จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่างเพื่อพัฒนาความรู้ พัฒนาระบบการคิด วิเคราะห์วิจารณ์และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจนอกจากนี้ยังเป็นสื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี สุนทรียภาพ เป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป

วิจิตร เก่อธนสกุล (2559:244) กล่าวว่าการใช้ภาษาไทยในปัจจุบันมีข้อผิดพลาดบกพร่องทั้งในด้านการออกเสียง การสื่อความหมาย การใช้คำตามหน้าที่ทางไวยากรณ์ การใช้คำตามระดับภาษา รูปประโยคที่ไม่เหมาะสมและการเขียนที่ผิด

อีกทั้งผู้วิจัยได้ทดลองสอนแบบปกติ ปัญหาที่พบคือ นักเรียนยังไม่เข้าใจเรื่องโครงสร้างประโยค ไม่สามารถจำแนกชนิดของประโยคได้ และไม่สามารถจำแนกประโยคหลัก ประโยคย่อยของประโยคความซ้อนได้จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้นักเรียนขาดประสิทธิภาพในการใช้ประโยคในการสื่อสาร ดังนั้น ผู้วิจัยจึงใช้วิธีการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย เรื่อง ประโยคในภาษาไทย โดยใช้กระบวนการสร้างความคิดรวบยอด ซึ่งมีกระบวนการที่ให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมที่หลากหลายขั้นตอน เริ่มต้นจากการสังเกตการณ์จำแนกความแตกต่างการหาลักษณะร่วมการระบุชื่อความคิดรวบยอดจากการทดสอบและการนำไปใช้ การสอนโดยใช้กระบวนการสร้างความคิดรวบยอดเป็นแนวการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกคิดด้วยตนเอง อย่างเป็นระบบตามขั้นตอน จึงนับว่าวิธีการสอนแบบกระบวนการสร้างความคิดรวบยอดเป็นวิธีหนึ่งที่ดีมาก ซึ่งเป็นวิธีที่ผู้สอนในสถานศึกษาหลายแห่งเลือกใช้ในการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันนี้จากเหตุผลที่น่าเสนอข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาวิธีการที่เลือกใช้ว่าจะทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง ประโยคในภาษาไทย เป็นไปตามเกณฑ์,มาตรฐานหรือไม่ หรือมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนหรือไม่ หรือการสอนวิชาภาษาไทย เรื่องประโยคในภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/2 โรงเรียนสตรีศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด มีคุณภาพตามเกณฑ์ประสิทธิภาพที่กำหนดหรือไม่ อย่างไร

1.2. วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่อง ประโยคในภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/2 โรงเรียนสตรีศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด กระบวนการสร้างความคิดรวบยอด เสริมด้วยแบบฝึกทักษะ ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง ประโยคในภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/2 โรงเรียนสตรีศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด โดยใช้กระบวนการสร้างความคิดรวบยอดเสริมด้วยแบบฝึกทักษะ

1.3. ขอบเขตการศึกษา

1.3.1 สถานที่ในการศึกษา โรงเรียนสตรีศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด

1.3.2 ระยะเวลาในการศึกษา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567

1.4. คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1.4.1. วิธีการสอนภาษาไทยโดยใช้กระบวนการสร้างความคิดรวบยอด หมายถึง ขั้นตอนการดำเนินการเรียนการสอนที่เริ่มต้นจากการสังเกต การจำแนกความแตกต่าง การหาลักษณะร่วมการระบุชื่อความคิดรวบยอดจากการทดสอบและการนำไปใช้โดยใช้กิจกรรมพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่อง ประโยคในภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/2 โรงเรียนสตรีศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด โดยใช้กระบวนการสร้างความคิดรวบยอด เสริมด้วยแบบฝึกทักษะ

1.4.2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย หมายถึง ความรู้ความสามารถและทักษะที่ได้รับจากการเรียนรู้ด้วยตัวเองหรือการเรียนรู้ในชั้นเรียนในรายวิชาต่าง ๆ โดยอาศัยความสามารถเฉพาะบุคคลที่สามารถ วัดเป็นคะแนนที่ได้รับการทดสอบ หรือเกรดที่ได้จากการเรียน

1.4.3. ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกในการคิดที่เกี่ยวกับความสามารถในการจำแนกแยกแยะองค์ประกอบต่าง ๆ ของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เพื่อค้นหาสภาพความเป็นจริงหรือสิ่งสำคัญของสิ่งที่กำหนดให้ ที่สามารถวัดได้ จากแบบทดสอบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

1.4.4. แผนการจัดการเรียนรู้หมายถึง แผนการเตรียมการสอนหรือการกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ไว้ล่วงหน้าอย่างเป็นระบบและจัดทำเป็นลายลักษณ์อักษร โดยมีการรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ มากำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ โดยเริ่มจากการกำหนดวัตถุประสงค์จะให้นักเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงด้านใด (สติปัญญา/เจตคติ/ทักษะ) จะจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิธีใด ใช้สื่อการสอน หรือแหล่งเรียนรู้ใดและประเมินผลอย่างไร

1.4.5. แบบฝึกทักษะ หมายถึง ชุดการเรียนรู้ที่ครูจัดขึ้นให้ผู้เรียนได้ทบทวนเนื้อหาที่เรียนรู้อยู่แล้ว เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจจะช่วยเพิ่มทักษะความชำนาญและช่วยฝึกทักษะการคิดให้มากขึ้น ทั้งยังมีประโยชน์ในการลดภาระให้กับครู อีกทั้งยังพัฒนาความสามารถของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนมองเห็นความก้าวหน้าจากผลการเรียนรู้ของตนเอง

1.5 ประโยชน์และคุณค่าของการวิจัย

1. ได้รับองค์ความรู้เกี่ยวกับวิธีการสอนภาษาไทย โดยใช้กระบวนการสร้างความคิดรวบยอดเสริมด้วยแบบฝึกทักษะ ที่จะนำไปใช้ในการพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ในรายวิชาภาษาไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ได้แนวทางในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ในรายวิชาภาษาไทยของนักเรียน

3. ได้ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อนำไปพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ในรายวิชาภาษาไทยของนักเรียน

บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1. ประโยค

2.1.1. ความหมายของประโยค

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554 (2554 : 311) ให้ความหมายของคำว่า“ประโยค” ว่าเป็น คำพูดหรือข้อความที่ได้ความบริบูรณ์ตอนหนึ่ง ๆ เช่น ประโยคบอกเล่า ประโยคปฏิเสธประโยคคำถาม

2.1.2. ชนิดของประโยค กำชัย ทองหล่อ (2554 : 374) แบ่งประโยคออกเป็น 3 ชนิด คือ

1) เอกรรณประโยค คือ ประโยคสามัญที่มีบทกิริยาสำคัญบทเดียว และเป็นกระแสความเดียวที่มีความหมายครบบริบูรณ์

2) อเนกรรณประโยค คือประโยคใหญ่ที่มีใจความอย่างน้อย 2 ใจความรวมกัน และใจความสำคัญนั้น ๆ จะต้องมิลักษณะประโยค โดยมีสันธานเป็นบทเชื่อมหรือละสันธานไว้ในฐานที่เข้าใจ

3) สังกนประโยค คือ ประโยคใหญ่ที่มีประโยคเล็กตั้งแต่ 2 ประโยคขึ้นไปรวมกัน แต่ประโยคหัวหน้าหรือประโยคหลักที่มีใจความ สำคัญเพียงประโยคเดียว นอกนั้นเป็นประโยคเล็กที่ทำหน้าที่แต่งหรือประกอบประโยคหลัก

2.2. กระบวนการสร้างความคิดรวบยอด

2.2.2. หลักการสอนเกี่ยวกับกระบวนการสร้างความคิดรวบยอดของ กานเย (Gagne') Gange' (อ้างถึงใน สุรางค์ โคตรตระกูล, 2558) ได้เสนอรูปแบบการสอนที่เรียกว่า Bottom – up Model ซึ่งเป็นวิธีที่ตรงข้ามกับ Ausubel มีหลักการในการสอนความคิดรวบยอด ที่เริ่มสอนจากความคิด รวบยอดที่เฉพาะและง่ายก่อน โดยให้ผู้เรียนทราบคำจำกัดความและคุณลักษณะของความคิดรวบยอดเพื่อจะ ได้ใช้เป็นพื้นฐานที่จะสร้างกฎหรือหลักการที่จะเรียนรู้ความคิดรวบยอดที่กว้างหรือสูงขึ้น โดยมองเห็น ความสัมพันธ์ของความคิดรวบยอดเฉพาะกับความคิดรวบยอดรวม

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

3.1. ประชากร / กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา

กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 ของโรงเรียนสตรีศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 40 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง

3.2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1. แผนการจัดการเรียนรู้ตามตัวแปรอิสระ : วิธีการสอนโดยใช้กระบวนการสร้างความคิดรวบยอดเสริมด้วยแบบฝึกทักษะจำนวน 5 แผนๆ ละ 1 ชั่วโมงรวม 5 ชั่วโมง

3.2.2. แบบทดสอบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ วัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียนของวิชาภาษาไทยเรื่อง ประโยคในภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/2 เป็นแบบทดสอบแบบปรนัยเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ

3.3. วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

3.3.1. ทดสอบก่อนเรียนโดยใช้แบบทดสอบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เรื่อง ประโยคใน ภาษาไทย และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย

3.3.2. ดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้กระบวนการสร้างความคิด รวบยอดเสริมด้วยแบบฝึกทักษะ

3.3.3. ทดสอบหลังเรียนโดยใช้แบบทดสอบความสามารถในการคิดวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียน วิชาภาษาไทย

3.4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าร้อยละ (Percentage) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. ค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ ได้แก่ ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ค่าดัชนีความยากง่าย (P) ค่าอำนาจจำแนก (r) ค่าความเชื่อมั่น (rtt)
3. ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานการวิจัย ได้แก่ การหาค่าประสิทธิภาพและเปรียบเทียบความ แตกต่างของค่าเฉลี่ยก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้ t - test (dependent)

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิจัย ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน วิชา ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง ประโยคในภาษาไทย โดยใช้กระบวนการสร้างความคิดรวบยอดเสริม ด้วยแบบฝึกทักษะ ตารางผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

คะแนนสอบ ก่อนเรียน	ร้อยละ	ผลการ ประเมิน	คะแนนสอบ หลังเรียน	ร้อยละ	ผลการ ประเมิน	หมายเหตุ
395	45.37	พอใช้	668	83.50	ดีมาก	

บทที่ 5 สรุปผล การอภิปราย และข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย ผลการสร้างและพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ วิชาภาษาไทย เรื่อง ประโยคในภาษาไทย โดยใช้กระบวนการสร้างความคิดรวบยอดเสริมด้วยแบบฝึกทักษะ โรงเรียนสตรีศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด จำนวน 40 คน ปีการศึกษา 2567 สามารถสรุปได้ดังนี้

5.1.1. แบบฝึกทักษะทั้ง 5 ชุด วิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ผู้วิจัยสร้าง ขึ้นมี ประสิทธิภาพเท่ากับ 93.52 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ คือ 80/80

5.1.2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่อง ประโยคใน ภาษาไทย โดยใช้กระบวนการสร้างความคิดรวบยอดเสริมด้วยแบบฝึกทักษะ มีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนหลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียน

5.2. อภิปรายผล การวิจัยในครั้งนี้ประสบผลสำเร็จได้ผลประสิทธิภาพ 80/80 ซึ่งการวิจัยครั้งนี้สามารถสรุปได้ ดังนี้

5.2.1. แบบฝึกทักษะทั้ง 5 ชุด ที่สร้างและพัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 93.52 ค่าเฉลี่ยร้อยละ คะแนนของกลุ่มเป้าหมาย มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากแบบฝึกทักษะวิชา ภาษาไทย เรื่อง ประโยคในภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นตามหลักการและขั้นตอนอย่าง เป็นระบบโดย คำนึงถึงวัยพื้นฐานความรู้เดิมของนักเรียน มีการเรียงลำดับเนื้อหาจากง่ายไปหายาก ภาษาที่ เข้าใจง่ายสอดคล้อง กับวัยและความสามารถของนักเรียน ทำให้ได้ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะทั้ง 5 ชุดนั้น สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน

5.2.2. กลุ่มเป้าหมาย ที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่อง ประโยคใน ภาษาไทย โดยใช้ กระบวนการสร้างความคิดรวบยอด เสริมด้วยแบบฝึกทักษะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน คือ มีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.50 ทั้งนี้แบบฝึกทักษะทั้ง 5 ชุดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมี การเสนอเนื้อหาความรู้ ครอบคลุมผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและนักเรียนเกิดการเรียนรู้จาก การเรียน จึงสามารถนำ ความรู้ที่ได้จากบทเรียนมาวิเคราะห์สังเคราะห์และตอบคำถามในแบบทดสอบได้จึงทำ ให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 การทำแบบฝึกทักษะ ควรมีการทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างก่อนที่จะนำมาใช้ในการเก็บ ข้อมูลจริง

5.3.2 ได้สร้างและพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการมาช่วยในการจัดการเรียน การสอนถือเป็นประโยชน์ อย่างยิ่งในการประกอบอาชีพครูต่อไปและสามารถนำไปใช้ประกอบเรียนเรื่องอื่น ๆ ในวิชาภาษาไทย อีกทั้งยังสามารถนำไปใช้กับวิชาอื่นได้อีกด้วย

ภาคผนวก

แบบทดสอบก่อนเรียน/หลังเรียน เรื่องประโยคซับซ้อน

1. ข้อใดเป็นประโยค

- ก. การแพร่ระบาดของโรคทางเดินหายใจของคนในทวีปเอเชีย
- ข. ความสุขของกะทิ หนังสือรางวัลซีไรต์ประจำปี ๒๕๔๙
- ค. ปลาวางไข่ในช่วงเดือนกรกฎาคม-สิงหาคมของทุกปี
- ง. ชาวบ้านจากจังหวัดนครราชสีมาจำนวน ๑,๐๐๐ คน

2. ประโยคในข้อใดไม่มีบทขยายในภาคประธาน

- ก. นักเรียนและครูช่วยกันทำความสะอาดห้องเรียนในตอนเย็น
- ข. นักเรียนชั้น ม. ๓ ส่งคำขวัญเข้าประกวดในวันภาษาไทยแห่งชาติ
- ค. สุนทรภู่กวีเอกของไทยเกิดในสมัยรัชกาลที่ ๑ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์
- ง. ชาวบ้านบางระจันทุกคนร่วมมือกันต่อสู้กับพม่าที่มารุกรานแผ่นดินไทย

3. ข้อใดเป็นประโยคความเดียวที่ซับซ้อนในภาคแสดง

- ก. ความสามารถในการพูดของเธอเป็นที่ชื่นชมของเพื่อน ๆ
- ข. เสียงร้องตะโกนโหวกเหวกขอความช่วยเหลือจากเธอดังมาก
- ค. โรงเรียนในชนบทห่างไกลจากกรุงเทพฯ หลายแห่งขาดแคลนครู
- ง. พ่อชอบอ่านข่าวเกี่ยวกับเรื่องเศรษฐกิจและการเมืองในหนังสือพิมพ์ทุกวัน

4. ข้อใดเป็นประโยคความรวมที่ซับซ้อนซึ่งมีส่วนย่อยเป็นประโยคความรวมด้วยกัน

- ก. เธอนั่งทำงานอยู่คนเดียวในห้องเรียนแต่เพื่อน ๆ คนอื่นไปวิ่งเล่นกันนอกห้องเรียน
- ข. เธอพยายามตักเตือนเขาแล้วแต่เขาไม่ฟัง เธอจึงโกรธและไม่พูดกับเขาอีกเลย
- ค. ฉันเห็นเพื่อนในกลุ่มทะเลาะกันจึงเข้าไปไกล่เกลี่ย แต่ก็ไม่มีใครยอมฟังฉันห้ามปราม
- ง. เพราะเขาตั้งใจเรียนอย่างสม่ำเสมอและหมั่นทบทวนบทเรียน เขาจึงทำคะแนนสอบได้ดีที่สุดในชั้นเรียน

5. ข้อใดเป็นประโยคความรวมที่ซับซ้อน ซึ่งมีส่วนย่อยเป็นประโยคความซ้อน

- ก. เพื่อนที่นั่งข้างฉันไม่สบาย ฉันจึงไปบอกคุณครูที่เป็นครูประจำชั้นให้รับทราบ
- ข. ฉันปลุกต้นไม้ไว้ที่บริเวณหน้าบ้าน มันจึงเจริญเติบโตได้อย่างเต็มที่เพราะได้รับแสงแดด
- ค. หลังจากสำเร็จการศึกษาชั้น ม. ๓ เธอก็ลาออกจากโรงเรียนเพื่อไปช่วยพ่อแม่ทำงานที่บ้าน
- ง. บ้านของเธออยู่ใกล้กับโรงเรียนที่เธอเรียนอยู่ เธอจึงเดินไปและกลับระหว่างบ้านกับไปโรงเรียนทุกวัน

“น้องนั่งมองแม่ทำอาหารและพอร์ดน้ำต้นไม้”

6. ประโยคนี้เป็นประโยคซับซ้อนชนิดใด

- ก. ประโยคความซ้อนซึ่งมีส่วนย่อยเป็นประโยคความซ้อน
- ข. ประโยคความซ้อนซึ่งมีส่วนย่อยเป็นประโยคความรวม
- ค. ประโยคความรวมที่ซับซ้อนซึ่งมีส่วนย่อยเป็นประโยคความซ้อน
- ง. ประโยคความรวมที่ซับซ้อนซึ่งมีส่วนย่อยเป็นประโยคซับซ้อน

7. ข้อใดเป็นประโยคเดียว (สามัญ)

- ก. สมหญิงทำอาหารอยู่ในครัว
- ข. แม่ทำพะแนงไก่ที่ลูกชอบกินไว้แล้ว
- ค. หมอทรัพย์ไม่รู้ว่่าช่องปีบสลับตัวกับกาสะลอง
- ง. ในวันหยุดฉันชอบไปดูหนังหรือไม่ก็ไปว่ายน้ำที่ทะเล

"ผมยังคิดถึงทุกวันและยังฝันทุกทุกนาทึ"

8. เป็นประโยคชนิดใด

- ก. เดี่ยว (สามัญ)
- ข. รวม
- ค. ซ้อน
- ง. ประสม

9. ข้อใดเป็นประโยคความซ้อน

- ก. เธอยังมีเยื่อใยกับคนที่เธอเคยชิตใกล้
- ข. ไม่มีเธอดูแล แล้วฉันจะอยู่อย่างไร
- ค. เราไม่มีความหมาย
- ง. ตั้งแต่นี้เราคงต้องทำใจ

10. ข้อใดถูกต้องเกี่ยวกับประโยค "กอล์ฟเตะทั้งหมาและเมีย"

- ก. เป็นประโยคความเดียว
- ข. เป็นประโยคความรวม ประเภทล้อยตามกัน โดยใช้คำสันธาน "ทั้ง...และ"
- ค. เป็นประโยคความรวม ประเภทขัดแย้งกัน โดยใช้คำสันธาน "ทั้ง...และ"
- ง. เป็นประโยคความซ้อน โดยใช้คำเชื่อม "ทั้ง...และ"

11. ข้อใดกล่าวถึงประโยคความรวมที่ซับซ้อนได้ถูกต้อง

- ก. ประโยคความรวมที่มีข้อความซับซ้อนเพิ่มขึ้นเนื่องจากมีประโยคความรวม ซ้อนกันหลายชั้น
- ข. ประโยคที่มีใจความสำคัญเพียงเรื่องเดียว มีภาคประธานภาคเดียว
- ค. ประโยคที่รวมเอาโครงสร้างประโยคความเดียวตั้งแต่ ๒ ประโยคขึ้นไปเข้าไว้ในประโยคเดียวกัน
- ง. ประโยคที่ประกอบด้วยประโยคหลัก และประโยคย่อย มารวมเป็นประโยคเดียวกัน โดยมี คำว่า (ผู้, ที่, ซึ่ง, อัน) เป็นตัวเชื่อม

12. ข้อใดเป็นประโยคความรวมที่มีส่วนประกอบเป็นประโยคความเดียวซับซ้อน

- ก. ปรีชาไม่ชอบเล่นฟุตบอล แต่เขาชอบพนันฟุตบอล ดังนั้น เขามีปัญหาเรื่องการเงินและในที่สุดปรีชาหยุดการเรียนไปอย่างน่าเสียดาย
- ข. ประเสริฐเดินทางไปสงขลาโดยรถด่วนสายใต้ชั่วนานหลายเหยียดเพราะช่วงนั้นเป็นเทศกาลสงกรานต์ที่ทุกคนพากันเดินทางท่องเที่ยว
- ค. ความขยันหมั่นเพียรอย่างยิ่งยวดเป็นผลให้ถึงจุดหมายปลายทาง
- ง. เขาบรรจงหยอดธนบัตรลงในกระปุกออมสิน

13. ข้อใดเป็นประโยคความรวมที่มีส่วนประกอบเป็นประโยคความรวม

- ก. เขารับประทานอาหารรสจัด แต่ฉันรับประทานผลไม้รสเปรี้ยว ดังนั้นเขาจึงปวดท้อง แต่ฉันท้องเสีย
- ข. พ่อแม่ทำงานหนักเพื่อให้ลูกมีอนาคตสดใสฉันจะนำความปลาบปลื้มมาสู่ครอบครัว
- ค. คนปากลุ่มนั้นต่างกระโดด โลดเต้น ร่ายรำ และร้องเพลงไปตามจังหวะกลอง
- ง. พอพ่อกลับบ้านแม่ก็เตรียมอาหารเย็นเสร็จแล้ว

14. ข้อใดเป็นประโยคความรวมที่มีส่วนประกอบเป็นประโยคความซ้อน
- ก. เขาตั้งใจจะไปนมัสการพระธาตุที่ประดิษฐานบนเจดีย์ภูเขาทอง แต่ต้องประสบปัญหาเพราะฝนตกหนัก
 - ข. สัตว์ที่หายไปจากโลกคือสัตว์ที่มีกระดูกสันหลังกว่า ๒๐๐ ชนิด
 - ค. นกตัวสีขาวยังจิกหนอน
 - ง. พอพ่อกลับบ้านแม่ก็เตรียมอาหารเย็นเสร็จแล้ว
15. ข้อใดเป็นประโยคความรวมที่ซับซ้อน
- ก. บ้านพักคนงานบริษัทหลังใหม่บนเนินเขาสร้างเสร็จแล้ว
 - ข. พี่ชมนุไพรมิได้มีประโยชน์เฉพาะการปรุงอาหารเท่านั้น แต่ยังนำมาทำยาสมุนไพรรักษาโรคอีกด้วย
 - ค. พระราชาองค์นี้ทรงทศพิธราชธรรมดียิ่ง ดังนั้น ราษฎรจึงรักพระองค์จนพวกเขาสละชีพเพื่อพระองค์ได้
 - ง. ความขยันหมั่นเพียรอย่างยิ่งยวดเป็นผลให้ถึงจุดหมายปลายทาง
“เนยชอบเลี้ยงแมวแต่แม่ไม่ชอบ จึงต้องเลี้ยงสุนัขแทน”
16. ประโยคข้างต้นเป็นประโยคประเภทใด
- ก. ประโยคสามัญที่ซับซ้อน
 - ข. ประโยคซ้อนที่ซับซ้อน
 - ค. ประโยครวมที่ซับซ้อน
 - ง. ประโยคความเดียว
17. ข้อใดกล่าวผิด
- ก. ประโยคสามัญ มีภาคประธาน และภาคแสดง และมีใจความคล้อยตามเสมอ
 - ข. ประโยครวม เกิดจากประโยคสามัญ ๒ ประโยคขึ้นไป โดยมีสันธานเป็นตัวเชื่อม
 - ค. คำว่า ที่ ซึ่ง อัน ห้ามใช้ในประโยครวมที่ซับซ้อน
 - ง. คำว่า และ แต่ หรือ ใช้ในประโยคความซ้อนที่ซับซ้อนเท่านั้น
18. ข้อใดไม่ใช่ประโยคความรวม
- ก. สัปดาห์หน้าเธอจะไปเที่ยวทะเลหรือน้ำตก
 - ข. คุณครูตั้งใจสอนแต่นักเรียนนั่งหลับ
 - ค. เธอจะเลือกเขาหรือเธอจะเลือกฉัน
 - ง. นกตัวสีขาวยังจิกหนอน
19. ประโยคใดเป็นประโยคความรวม
- ก. นักกีฬาทีมชาติไทยมุ่งมั่นไปสู่จุดหมาย
 - ข. กมลอ่านหนังสือสารคดีซึ่งแม่ซื้อมาให้
 - ค. พอพ่อกลับบ้านแม่ก็เตรียมอาหารเย็นเสร็จแล้ว
 - ง. นักแสดงที่มีความสามารถย่อมได้รับการกล่าวขาน
20. ข้อใดเป็นประโยคความรวม
- ก. คุณครูสอนจนฉันเข้าใจบทเรียน
 - ข. ถ้าฝนไม่ตกหนัก น้ำก็ไม่ท่วมมากอย่างนี้
 - ค. เขาเดินทางโดยเครื่องบิน
 - ง. คนที่มีความสามารถย่อมประสบความสำเร็จ

ใบงาน เรื่อง ประโยค
วิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท23102 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ชื่อ-สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ตอนที่ 1

ประโยคสามัญ

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์ประโยคสามัญที่กำหนดให้ว่าเป็นประโยคสามัญชนิดใด (5 คะแนน)

ข้อ	ประโยค	ชนิดของประโยคสามัญ
1	แม่ซื้อดอกกุหลาบดอกใหญ่	
2	น้องชายของฉันวิ่งเล่นที่สวนสาธารณะในหมู่บ้าน	
3	พี่สาวตั้งใจอ่านหนังสือ	
4	ผมรักครอบครัวของผมมาก	
5	เขาฟังเพลงอย่างตั้งใจ	

ประโยคกรรม

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์ประโยคกรรมที่กำหนดให้ว่าเป็นประโยคกรรมชนิดใด (5 คะแนน)

ข้อ	ประโยค	ชนิดของประโยคสามัญ
1	กว่าถั่วจะสุกงานก็ไหม้	
2	พอฉันทำการบ้านเสร็จพ่อก็กลับถึงบ้านพอ	
3	ไม่เธอก็ฉันต้องน าสเนอผลงานหน้าชั้นเรียน	
4	เพราะเธอตั้งใจเรียนเธอจึงประสบความสำเร็จ	
5	มาลิกับมาลัยชอบทำบุญที่วัด	

ประโยคซ้อน

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์ประโยคซ้อนที่กำหนดให้ว่าเป็นประโยคซ้อนชนิดใด (5 คะแนน)

ข้อ	ประโยค	ชนิดของประโยคสามัญ
1	พ่อคุณ้องร้องเพลง	
2	เด็กผู้หญิงที่อยู่หลังฉันเป็นดาวโรงเรียน	
3	เขาพูดซ้ำจนฉันรำคาญ	
4	นายกรัฐมนตรีพูดว่าเยาวชนไทยต้องมีจิตอาสา	
5	หล่อนไปทำงานตั้งแต่ฟ้าเพิ่งจะสาง ๆ เท่านั้นเอง	

ตอนที่ 2 คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์ประโยคที่กำหนดให้ได้ว่าเป็นประโยคชนิดใด (10 คะแนน)

ข้อ	ประโยค	ชนิดของประโยคสามัญ
1	ลมพัดแรงจนโถ๊ะลัม	
2	เสื่อกันฝนขายดีเพราะเริ่มเข้าฤดูฝน	
3	นักเรียนหญิงทานก๋วยเตี๋ยวแต่นักเรียนชายทานข้าวผัด	
4	เจ้าหน้าที่อนุญาตให้ถ่ายภาพได้	
5	น้องสาวไปเชียงใหม่หรือเชียงราย	
6	นาฬิกาตีบอกเวลา	
7	โด้งโยนขนมปังให้ปลาในบ่อกิน	
8	คุณครูตรวจข้อสอบ	
9	ต้นไม้มีความสำคัญต่อชีวิต	
10	ฝนตกเพราะอากาศร้อน	

ตอนที่ 3 คำชี้แจง : ให้นักเรียนนำตัวอักษรหน้าข้อความทางขวามือ มาใส่หน้าข้อที่มีความสัมพันธ์ กับคำที่ขีดเส้นใต้(5 คะแนน)

ก. ภาคประธาน

ข. ภาคแสดง

ค. ส่วนขยาย

- _____ 1. เสื่อในตู้สวยทุกตัว
- _____ 2. ท้องฟ้ายามเย็นสวยงามมาก
- _____ 3. เชื้อนป่าสักชลสิทธิ์ก่อสร้างสำเร็จแล้วอย่างสวยงาม
- _____ 4. พ่อต่อโต๊ะกินข้าวตัวใหม่เอง
- _____ 5. ไวรัสคอมพิวเตอร์ชนิดใหม่ระบาดทำให้ข้อมูลเสียหาย
- _____ 6. คุณนายบ้านนี้ชอบซื้อผลไม้กินเป็นประจำ
- _____ 7. สมควรขายเครื่องใช้ไฟฟ้าให้เพื่อนบ้าน
- _____ 8. สำนักงานเขตราชบุรีบูรณะเร่งปลูกต้นไม้ต้นใหญ่ ๆ
- _____ 9. แม่ค้าขายขนมครกหมดตั้งแต่บ่าย
- _____ 10. พี่สาวลักผ้าปูโต๊ะสวยจริง

แบบทดสอบก่อนเรียน/หลังเรียน เรื่องประโยคซับซ้อน

1. ข้อใดเป็นประโยค

- ก. การแพร่ระบาดของโรคทางเดินหายใจของคนในทวีปเอเชีย
- ข. ความสุขของกะทิ หนังสือรางวัลซีไรต์ประจำปี ๒๕๔๙
- ค. ปลาวางไข่ในช่วงเดือนกรกฎาคม-สิงหาคมของทุกปี
- ง. ชาวบ้านจากจังหวัดนครราชสีมาจำนวน ๑,๐๐๐ คน

2. ประโยคในข้อใดไม่มีขยายในภาคประธาน

- ก. นักเรียนและครูช่วยกันทำความสะอาดห้องเรียนในตอนเย็น
- ข. นักเรียนชั้น ม. ๓ ส่งคำขวัญเข้าประกวดในวันภาษาไทยแห่งชาติ
- ค. สุนทรภู่กวีเอกของไทยเกิดในสมัยรัชกาลที่ ๑ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์
- ง. ชาวบ้านบางระจันทุกคนร่วมมือกันต่อสู้กับพม่าที่มารุกรานแผ่นดินไทย

3. ข้อใดเป็นประโยคความเดียวที่ซับซ้อนในภาคแสดง

- ก. ความสามารถในการพูดของเธอเป็นที่ชื่นชมของเพื่อน ๆ
- ข. เสียงร้องตะโกนโหวกเหวกขอความช่วยเหลือจากเธอดังมาก
- ค. โรงเรียนในชนบทห่างไกลจากกรุงเทพฯ หลายแห่งขาดแคลนครู
- ง. พ่อชอบอ่านข่าวเกี่ยวกับเรื่องเศรษฐกิจและการเมืองในหนังสือพิมพ์ทุกวัน

4. ข้อใดเป็นประโยคความรวมที่ซับซ้อนซึ่งมีส่วนย่อยเป็นประโยคความรวมด้วยกัน

- ก. เธอนั่งทำงานอยู่คนเดียวในห้องเรียนแต่เพื่อน ๆ คนอื่นไปวิ่งเล่นกันนอกห้องเรียน
- ข. เธอพยายามตักเตือนเขาแล้วแต่เขาไม่ฟัง เธอจึงโกรธและไม่พูดกับเขาอีกเลย
- ค. ฉันเห็นเพื่อนในกลุ่มทะเลาะกันจึงเข้าไปไกล่เกลี่ย แต่ก็ไม่มีใครยอมฟังฉันห้ามปราม
- ง. เพราะเขาตั้งใจเรียนอย่างสม่ำเสมอและหมั่นทบทวนบทเรียน เขาจึงทำคะแนนสอบได้ดีที่สุดในชั้นเรียน

5. ข้อใดเป็นประโยคความรวมที่ซับซ้อน ซึ่งมีส่วนย่อยเป็นประโยคความซ้อน

- ก. เพื่อนที่นั่งข้างฉันไม่สบาย ฉันจึงไปบอกคุณครูที่เป็นครูประจำชั้นให้รับทราบ
- ข. ฉันปลูกต้นไม้ไว้ที่บริเวณหน้าบ้าน มันจึงเจริญเติบโตได้อย่างเต็มที่เพราะได้รับแสงแดด
- ค. หลังจากสำเร็จการศึกษาชั้น ม. ๓ เธอก็ลาออกจากโรงเรียนเพื่อไปช่วยพ่อแม่ทำงานที่บ้าน
- ง. บ้านของเธออยู่ใกล้กับโรงเรียนที่เธอเรียนอยู่ เธอจึงเดินไปและกลับระหว่างบ้านกับไปโรงเรียนทุกวัน
“น้องนั่งมองแม่ทำอาหารและพอร์หน้าต้นไม้”

6. ประโยคนี้เป็นประโยคซับซ้อนชนิดใด

- ก. ประโยคความซ้อนที่มีส่วนย่อยเป็นประโยคความซ้อน
- ข. ประโยคความซ้อนที่มีส่วนย่อยเป็นประโยคความรวม
- ค. ประโยคความรวมที่ซับซ้อนซึ่งมีส่วนย่อยเป็นประโยคความซ้อน
- ง. ประโยคความรวมที่ซับซ้อนซึ่งมีส่วนย่อยเป็นประโยคซับซ้อน

7. ข้อใดเป็นประโยคเดียว (สามัญ)

- ก. สมหญิงทำอาหารอยู่ในครัว
- ข. แม่ทำพะแนงไก่ที่ลูกชอบกินไว้แล้ว
- ค. หมอทรัพย์ไม่รู้ว่่าช่องปีบสลับตัวกับกาสะลอง
- ง. ในวันหยุดฉันชอบไปดูหนังหรือไม่ก็ไปว่ายน้ำที่ทะเล

"ผมยังคิดถึงทุกวันและยังฝันทุกทุกนาทึ"

8. เป็นประโยคชนิดใด

- ก. เดี่ยว (สามัญ)
- ข. รวม
- ค. ซ้อน
- ง. ประสม

9. ข้อใดเป็นประโยคความซ้อน

- ก. เธอยังมีเยื่อใยกับคนที่เธอเคยชดไกล้
- ข. ไม่มีเธอดูแล แล้วฉันจะอยู่อย่างไร
- ค. เราไม่มีความหมาย
- ง. ตั้งแต่นี้เราคงต้องทำใจ

10. ข้อใดถูกต้องเกี่ยวกับประโยค "กอล์ฟเตะทั้งหมาและเมีย"

- ก. เป็นประโยคความเดียว
- ข. เป็นประโยคความรวม ประเภทล้อยตามกัน โดยใช้คำสันธาน "ทั้ง...และ"
- ค. เป็นประโยคความรวม ประเภทขัดแย้งกัน โดยใช้คำสันธาน "ทั้ง...และ"
- ง. เป็นประโยคความซ้อน โดยใช้คำเชื่อม "ทั้ง...และ"

11. ข้อใดกล่าวถึงประโยคความรวมที่ซับซ้อนได้ถูกต้อง

- ก. ประโยคความรวมที่มีข้อความซับซ้อนเพิ่มขึ้นเนื่องจากมีประโยคความรวม ซ้อนกันหลายชั้น
- ข. ประโยคที่มีใจความสำคัญเพียงเรื่องเดียว มีภาคประธานภาคเดียว
- ค. ประโยคที่รวมเอาโครงสร้างประโยคความเดียวตั้งแต่ ๒ ประโยคขึ้นไปเข้าไว้ในประโยคเดียวกัน
- ง. ประโยคที่ประกอบด้วยประโยคหลัก และประโยคย่อย มารวมเป็นประโยคเดียวกัน โดยมี คำว่า (ผู้, ที่, ซึ่ง, อัน) เป็นตัวเชื่อม

12. ข้อใดเป็นประโยคความรวมที่มีส่วนประกอบเป็นประโยคความเดียวซับซ้อน

- ก. บรีชาไม่ชอบเล่นฟุตบอล แต่เขาชอบพนันฟุตบอล ดังนั้น เขามีปัญหาเรื่องการเงินและในที่สุดบรีชาหยุดการเรียนไปอย่างน่าเสียดาย
- ข. ประเสริฐเดินทางไปสงขลาโดยรถด่วนสายใต้ขบวนยาวเหยียดเพราะช่วงนั้นเป็นเทศกาลสงกรานต์ที่ทุกคนพากันเดินทางท่องเที่ยว
- ค. ความขยันหมั่นเพียรอย่างยิ่งยวดเป็นผลให้ถึงจุดหมายปลายทาง
- ง. เขาบรรจงหยอดธนบัตรลงในกระปุกออมสิน

13. ข้อใดเป็นประโยคความรวมที่มีส่วนประกอบเป็นประโยคความรวม

- ก. เขารับประทานอาหารรสจัด แต่ฉันรับประทานผลไม้รสเปรี้ยว ดังนั้นเขาจึงปวดท้อง แต่ฉันท้องเสีย
- ข. พ่อแม่ทำงานหนักเพื่อให้ลูกมีอนาคตสดใสฉันจะนำความปลาบปลื้มมาสู่ครอบครัว
- ค. คนปากลุ่มนั้นต่างกระโดด โดดเต็น ร่ายรำ และร้องเพลงไปตามจังหวะกลอง
- ง. พอพ่อกลับบ้านแม่ก็เตรียมอาหารเย็นเสร็จแล้ว

14. ข้อใดเป็นประโยคความรวมที่มีส่วนประกอบเป็นประโยคความซ้อน
- ก. เขาตั้งใจจะไปมัสการพระธาตุที่ประดิษฐานบนเจดีย์ภูเขาทอง แต่ต้องประสบปัญหาเพราะฝนตกหนัก
 - ข. สัตว์ที่หายไปจากโลกคือสัตว์ที่มีกระดูกสันหลังกว่า ๒๐๐ ชนิด
 - ค. นกตัวสีขาวจิกหนอน
 - ง. พอพ่อกลับถึงบ้านแม่ก็เตรียมอาหารเย็นเสร็จแล้ว
15. ข้อใดเป็นประโยคความรวมที่ซับซ้อน
- ก. บ้านพักคนงานบริษัทหลังใหม่บนเนินเขาสร้างเสร็จแล้ว
 - ข. พืชสมุนไพรได้มีประโยชน์เฉพาะการปรุงอาหารเท่านั้น แต่ยังสามารถนำมาทำยาสมุนไพรรักษาโรคอีกด้วย
 - ค. พระราชาองค์นี้ทรงทศพิธราชธรรมดียิ่ง ดังนั้น ราษฎรจึงรักพระองค์จนพวกเขาสละชีพเพื่อพระองค์ได้
 - ง. ความขยันหมั่นเพียรอย่างยิ่งยวดเป็นผลให้ถึงจุดหมายปลายทาง
“เนยชอบเลี้ยงแมวแต่แม่ไม่ชอบ จึงต้องเลี้ยงสุนัขแทน”
16. ประโยคข้างต้นเป็นประโยคประเภทใด
- ก. ประโยคสามัญที่ซับซ้อน
 - ข. ประโยคซ้อนที่ซับซ้อน
 - ค. ประโยครวมที่ซับซ้อน
 - ง. ประโยคความเดียว
17. ข้อใดกล่าวผิด
- ก. ประโยคสามัญ มีภาคประธาน และภาคแสดง และมีใจความคล้ายตามเสมอ
 - ข. ประโยครวม เกิดจากประโยคสามัญ ๒ ประโยคขึ้นไป โดยมีสันธานเป็นตัวเชื่อม
 - ค. คำว่า ที่ ซึ่ง อัน ห้ามใช้ในประโยครวมที่ซับซ้อน
 - ง. คำว่า และ แต่ หรือ ใช้ในประโยคความซ้อนที่ซับซ้อนเท่านั้น
18. ข้อใดไม่ใช่ประโยคความรวม
- ก. สัปดาห์หน้าเธอจะไปเที่ยวทะเลหรือน้ำตก
 - ข. คุณครูตั้งใจสอนแต่นักเรียนนั่งหลับ
 - ค. เธอจะเลือกเขาหรือเธอจะเลือกฉัน
 - ง. นกตัวสีขาวจิกหนอน
19. ประโยคใดเป็นประโยคความรวม
- ก. นักกีฬาทีมชาติไทยมุ่งมั่นไปสู่จุดหมาย
 - ข. กมลอ่านหนังสือสารคดีซึ่งแม่ซื้อมาให้
 - ค. พอพ่อกลับถึงบ้านแม่ก็เตรียมอาหารเย็นเสร็จแล้ว
 - ง. นักแสดงที่มีความสามารถย่อมได้รับการกล่าวขาน
20. ข้อใดเป็นประโยคความรวม
- ก. คุณครูสอนจนฉันเข้าใจบทเรียน
 - ข. ถ้าฝนไม่ตกหนัก น้ำก็ไม่ท่วมมากอย่างนี้
 - ค. เขาเดินทางโดยเครื่องบิน
 - ง. คนที่มีความสามารถย่อมประสบความสำเร็จ

ใบงาน เรื่อง ประโยค
วิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท23102 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ชื่อ-สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ตอนที่ 1

ประโยคสามัญ

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์ประโยคสามัญที่กำหนดให้ว่าเป็นประโยคสามัญชนิดใด

ข้อ	ประโยค	ชนิดของประโยคสามัญ
1	แม่ซื้อดอกกุหลาบดอกใหญ่	ประโยคสามัญกริยาหลักกริยาเดียว
2	น้องชายของฉันวิ่งเล่นที่สวนสาธารณะในหมู่บ้าน	ประโยคสามัญกริยาหลักประเภทกริยาเรียง
3	พี่สาวตั้งใจอ่านหนังสือ	ประโยคสามัญกริยาหลักประเภทกริยาเรียง
4	ผมรักครอบครัวของผมมาก	ประโยคสามัญกริยาหลักกริยาเดียว
5	เขาฟังเพลงอย่างตั้งใจ	ประโยคสามัญกริยาหลักกริยาเดียว

ประโยครวม

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์ประโยครวมที่กำหนดให้ว่าเป็นประโยครวมชนิดใด

ข้อ	ประโยค	ชนิดของประโยคสามัญ
1	กว่าถั่วจะสุกงานก็ไหม้	ประโยครวมที่มีใจความขัดแย้งกัน
2	พอฉันทำการบ้านเสร็จพ่อก็กลับถึงบ้านพอ	ประโยครวมที่มีใจความคล้ายตามกัน
3	ไม่เธอก็ฉันต้องนอน เสนอผลงานหน้าชั้นเรียน	ประโยครวมที่มีใจความให้เลือกอย่างใดอย่างหนึ่ง
4	เพราะเธอตั้งใจเรียนเธอจึงประสบความสำเร็จ	ประโยครวมที่มีใจความเป็นเหตุเป็นผลกัน
5	มาลิกับมาลัยชอบทำบุญที่วัด	ประโยครวมที่มีใจความคล้ายตามกัน

ประโยคซ้อน

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์ประโยคซ้อนที่กำหนดให้ว่าเป็นประโยคซ้อนชนิดใด

ข้อ	ประโยค	ชนิดของประโยคสามัญ
1	พ่อดูน้องร้องเพลง	ประโยคซ้อนที่มีนามานุประโยค
2	เด็กผู้หญิงที่อยู่หลังฉันเป็นดาวโรงเรียน	ประโยคซ้อนที่มีคุณานุประโยค
3	เขาพูดซ้ำจนฉันรำคาญ	ประโยคซ้อนที่มีวิเศษานุประโยค
4	นายกรัฐมนตรีพูดว่าเยาวชนไทยต้องมีจิตอาสา	ประโยคซ้อนที่มีนามานุประโยค
5	หล่อนไปทำงานตั้งแต่ฟ้าเพิ่งจะสว่าง ๆ เท่านั้นเอง	ประโยคซ้อนที่มีวิเศษานุประโยค

ตอนที่ 2 คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์ประโยคที่กำหนดให้ได้ว่าเป็นประโยคชนิดใด

ข้อ	ประโยค	ชนิดของประโยคสามัญ
1	ลมพัดแรงจนโต๊ะล้ม	ซ้อน
2	เสื้อกันฝนขายดีเพราะเริ่มเข้าฤดูฝน	รวม
3	นักเรียนหญิงทานก๋วยเตี๋ยวแต่นักเรียนชายทานข้าวผัด	รวม
4	เจ้าหน้าที่อนุญาตให้ถ่ายภาพได้	ซ้อน
5	น้องสาวไปเชียงใหม่หรือเชียงราย	รวม
6	นาฬิกาตีบอกเวลา	สามัญ
7	โด่งโยนขนมปังให้ปลาในบ่อกิน	ซ้อน
8	คุณครูตรวจข้อสอบ	สามัญ
9	ต้นไม้มีความสำคัญต่อชีวิต	สามัญ
10	ฝนตกเพราะอากาศร้อน	ซ้อน

ตอนที่ 3 คำชี้แจง : ให้นักเรียนนำตัวอักษรหน้าข้อความทางขวามือ มาใส่หน้าข้อที่มีความสัมพันธ์ กับคำที่ขีดเส้นใต้

ก. ภาคประธาน

ข. ภาคแสดง

ค. ส่วนขยาย

- ___ค___ ๑. เสื้อในคู่สวยทุกตัว
- ___ค___ ๒. ท้องฟ้ายามเย็นสวยงามมาก
- ___ก___ ๓. เชื้อนป่าสักชลสิทธิ์ก่อสร้างสำเร็จแล้วอย่างสวยงาม
- ___ค___ ๔. พ่อต่อโต๊ะกินข้าวตัวใหม่เอง
- ___ข___ ๕. ไวรัลคอมพิวเตอร์ชนิดใหม่ระบาดทำให้ข้อมูลเสียหาย
- ___ค___ ๖. คุณนายบ้านนี้ชอบซื้อผลไม้กินเป็นประจำ
- ___ค___ ๗. สมควรขายเครื่องใช้ไฟฟ้าให้เพื่อนบ้าน
- ___ค___ ๘. สำนักงานเขตรัฐธรรมนูญเร่งปลูกต้นไม้ต้นใหญ่ ๆ
- ___ค___ ๙. แม่ค้าขายขนมครกหมดตั้งแต่บ่าย
- ___ค___ ๑๐. พี่สาวถักผ้าปูโต๊ะสวยจริง

ตารางเปรียบเทียบคะแนนสอบ

เลขที่	ชื่อ- สกุล	ก่อนเรียน (20)	หลังเรียน(20)	ผลการประเมิน
1	ด.ญ.กมลพร ป้องแดง	11	16	ดี
2	ด.ญ.กมลวรรณ นาสึงห์คาร	12	17	ดีมาก
3	ด.ญ.กฤติมา เตี้ยช	12	16	ดี
4	ด.ญ.กฤติมา ธนัชเดชาสกุล	13	17	ดีมาก
5	ด.ญ.กวิสรา ทองเพ็ญ	10	16	ดี
6	ด.ญ.คิตา พรหมโสภา	9	17	ดีมาก
7	ด.ญ.จันทร์สม์ จารุศุภนันท์	8	18	ดีมาก
8	ด.ญ.ชมพูนุช วาระสิทธิ์	5	17	ดีมาก
9	ด.ญ.ณัชชา ไต้เมืองปาก	10	18	ดีมาก
10	ด.ญ.ณัฏฐณิชา เวียงวิเศษ	10	17	ดีมาก
11	ด.ญ.ณัฐกาญจน์ แผงโพหนอง	11	17	ดีมาก
12	ด.ญ.ณัฐญาภรณ์ พูลสวัสดิ์	12	17	ดีมาก
13	ด.ญ.ณัฐยานัน ศีลามาลีกุล	10	15	ดี
14	ด.ญ.ณัฐธิดา นนทภา	11	18	ดีมาก
15	ด.ญ.ธัญญรัตน์ วิไลพิช	8	18	ดีมาก
16	ด.ญ.ธิดากร กุญไชพันธ์	8	18	ดีมาก
17	ด.ญ.นภัทรพร อ่อนหัวโทน	5	18	ดีมาก
18	ด.ญ.นริศราภรณ์ วงษ์หล้า	9	17	ดีมาก
19	ด.ญ.นาราทิพร จันทะปัสสา	9	17	ดีมาก
20	ด.ญ.นิโคล การ์เร	9	17	ดีมาก
21	ด.ญ.นุชนนทร มนตรีชน	10	17	ดีมาก
22	ด.ญ.บุญยวีร์ วงศ์สมศรี	11	15	ดี
23	ด.ญ.ปวีศา เฉลิมแสน	11	17	ดีมาก
24	ด.ญ.ปวีตรา มณีจันทร์	12	18	ดีมาก
25	ด.ญ.ปิยฉัตร วิสัชนาม	11	17	ดีมาก
26	ด.ญ.พิชญธิดา บุรีสา	10	17	ดีมาก
27	ด.ญ.พิมพ์วิ พรหมพักตร์	11	18	ดีมาก
28	ด.ญ.พิมพ์ศิริ บุศเนตร	11	18	ดีมาก
29	ด.ญ.ภูริชญา ภูมิสวาท	10	18	ดีมาก
30	ด.ญ.มยุรินทร์ นามบุญลา	11	17	ดีมาก
31	ด.ญ.รัชต์ ชูแก้ว	9	17	ดีมาก

32	ด.ญ.วนิษา อินต๊ะสงค์	9	17	ดีมาก
33	ด.ญ.วรปภา จุลมณี	9	16	ดี
34	ด.ญ.วริศรา เนินผา	8	16	ดี
35	ด.ญ.วิมลมณี ธนะสีลังกูร	10	18	ดีมาก
36	ด.ญ.ศศิตา แก้วมัจฉา	9	17	ดีมาก
37	ด.ญ.สุกัญญา ถือพุทรา	11	17	ดีมาก
38	ด.ญ.สุภัคชัชศิกายุจน์ ทวีรัตน์	10	17	ดีมาก
39	ด.ญ.อรวรรณ ศรีคราม	10	18	ดีมาก
40	ด.ญ.พิชญดา วิจิตชะจี	10	19	ดีมาก
	คะแนนรวม	395	668	
	คิดเป็นร้อยละ	45.375	83.50	

ผลการประเมิน

ระดับคะแนน	ผลการประเมิน
17-20	ดีมาก
13-16	ดี
9-12	พอใช้
1-8	ปรับปรุง

สรุปผลการประเมินก่อนเรียน

ผลการประเมิน	จำนวนนักเรียน	ร้อยละ
พอใช้	25 คน	64.50
ปรับปรุง	15 คน	37.50
รวม	40 คน	100

สรุปผลการประเมินหลังเรียน

ผลการประเมิน	จำนวนนักเรียน	ร้อยละ
ระดับดีมาก	33 คน	82.5
ระดับดี	7 คน	17.5
รวม	40 คน	100

สรุปผลการคะแนนแบบทดสอบก่อนเรียน/หลังเรียน จำนวนนักเรียน ห้อง 3/2 = 40 คน

คะแนนสอบก่อนเรียน (20 ข้อ)	ร้อยละ	คะแนนสอบก่อนเรียน (20 ข้อ)	ร้อยละ
คะแนนรวม 395	45.375	คะแนนรวม 668	83.50

ผลสัมฤทธิ์เพิ่ม 38.13